

Megjelenés helye és napok száma. Előfizetési árak: helyben: 1 évre 12.-, 6 évre 60.-, 1 évre 6.-, 6 évre 30.-, 1 évre 3.-, 6 évre 15.-, 1 évre 1.-, 6 évre 6.-. Hirdetések díja: 5 hasábon posztóra egyeztető hirdetésnél 8 kr., minden következőnél 4 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitlő sora 15 krajczár.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI TARSADALMI és KOZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Biztosítási osztály a belügy-miniszteriumban.*)

Budapest, május 19.

A ki a dunagőzhajózási társulatot ránczba szedte, arról feltehető, hogy ránczba fogja szedni a biztosító társulatokat is. A dunagőzhajózási társulat ellen is évek óta folyt a panasz. Ez a társulat is abban a tévedésben leledzett, hogy a közönség van ő érte és nem ő a közönségért. Ennek a közönségnek kizsákmányolása képezte célját, habár azt hangoztatta, hogy meghálálhatlan az a haszon, melyet ő tesz a közönségnek. Mint a legtöbb ózó e-ber, ki hozzá még szük látókör is, soha sem azt nézte, hogy a közönségtől mily hasznot huz, hanem hogy a közönség mily hasznot huz ő tőle. Mig aztán végre akadt egy miniszter, ki magáévá tette a közönség érdekeit, s a közönség nevében kezdett vele beszélni.

Igaz hogy a közönségnek a dunai hajóközlekedésére szüksége van, de az nincs megírva, hogy a közönségnek ez a szükségét, a jelenlegi dunagőzhajózási társulaton kívül, senki más nem pótolhatja, amennyiben a közönségnek senki nem dolgozik ingyen. A közönség mindenért meg szokott fizetni, s így nincs abban a helyzetben, hogy még hálálkodjék is aki fizet, annak van rendelkezési joga, holott a dunagőzhajózási társulat már nagyon is megszokta, hogy ő rendelkezik a közönséggel. Szóval Baross megértette a társulattal, hogy sem a Duna felett sem a közönség felett nem a társulat rendelkezik. Amde hány évig jajgatott a közönség, a mig akadt egy miniszter, a ki azt meghallotta, és hány év óta jajgat már a közönség a biztosító társulatok viselt dolgairól is, mig ime, reményesége lehet most már: hogy ugyanazon miniszter, a ki ama másik panaszt meghallotta, meg fogja hallani ezt is.

Es pedig sokkal nagyobb kontingens az, melyet a biztosító társulatok huznak nyuznak. Ezeknek a tisztelt társulatoknak leg többje szintén ama hiszben van, hogy a nagy közönség nem egyéb

egy nagy zsákmánynál, melyet mindenféle varjak, hollók és keselyűk meglephetnek, s az a legügyesebb és legelőremsőbb, a melyik legjobban jól tud lakni, mert ezen jóllakásban csak a tisztesség és lelkiismeretesség korlátozhatja, amennyiben törvény nincs, a tisztesség és lelkiismeret pedig a legkevésbé társulattól van meg.

De minek is! Tisztességgel és lelkiismeretességgel, a mai viszonyok közt a biztosító társulatok — egyesek vélekedése szerint — nem valami sokra mehetnek, sőt amelyek ezt az utat követi, arra valóban ráillik a közmondás: „Szemérmes koldusnak, üres a tarisznyája.” — Es ha desztrike vesszük, ez a közmondás még csak nem is tulzott, mert egynemely biztosító társulat oda kvalifikálta már a biztosítási ügyet, hogy az a koldulással határos. Az ügynökök kezdetben csak toladók voltak, de mert kidobták őket, hát később kunyorálásra fogták, még később ámitásra és még később csalásra. Szabadalmazott csalásra, melyek általános ismeretek de azért nem tesz róluk senki.

Ezek az ügynöki családok és félrevezetések napirenden vannak. Ezer és ezer per foly e családok következtében, ezer és ezer ember károsodik óróról-órára, számtalan ügynök kitorász a közönség zsebeiben minden pillanatban, de biztosítási czimen a zsebmetszés szabad.

A legeslegnagyobb ügynöki fufang, a biztosító feketék egyik társulattól a másikhoz csálni, amin rendszeren a felek vesztenek és a legtöbb esetben porpatvarba kerülnek. A biztosított összegek felcsigázása az ügynökök által. Olcsó tarifa a családok, de ráveszik az illetőt, hogy mert a tarifa ugy is olcsó, magasabb összegre biztosítson. Csakhogy a társulat azt a magasabb összeget nem fizeti meg soha. De ez még hagyján, de hát mikor a társulat félig már meghukott, még is szedi és hajtja be a díjakat, ha kell, peres uton. A bíróságok nem kérdezik, biztosítva lesznek-e a felek avagy elvesztik a befizetett pénzt? Egyszerűen a kötvények értelmében ítélnék.

A „Magyar francia” például azt mondja, hogy ő nem likvidál. Igaz ugyan, hogy tartalék tőkájének a felét, sőt többet mint felét elvesztette, amde

meg van a díjtartalék ami enynyi és ennyi millió, s hozzá még az ideit, öt milliónyi követelése van behajlandó a biztosító felé. Tudvalevő pedig, hogy a társulatok márcsak akkor soktak a tartaléktörvény nyulni (hiszen a neve is tartaléktörvény) mikor a díjtartalék már nem fedez; hát szeretnők a „Magyar francia” díjtartalékat látni De hol van? Hol kezelik? Magyarországon bizonytalannak. Amit pedig a külföldön csinálnak, abba nincs beleszólásunk. Ez a magyarországi igazgatóság is csak fikció. Hiszen ennek azt kell határozni, a mit a külföldről parancsolnak, mert ott van a részvényesek tömege. Daczára ennek, meg van hozzá a joguk, hogy az öt milliónyi díj követelést behajtsák. Igen ám, de ezért az öt millióért ök száz milliót biztosítására kötelezik magukat s esetleg — mert egyéb pénzüik már nem lesz, — hát oda vész ez is. De azért behajjták. Ot milliót oly csekély dolog, hogy azt egy társulat szépszeméiert megfizetheti a közönség, mivelhogy a társulat, a közönség zsebére kimondta, hogy nem likvidál.

Es mert arról, hogy a társulat ennel az öt milliónál többet behajtsón, alig lehet szó, amennyiben a közönség bizalma megrendült, tehát újabb tömeges biztosítások nem várhatók, s így mindössze annyi lesz elérve, hogy a társulat a közönséggel még ezt az öt millióját föléli, addig teng-leng s elvégre még is csak kapitulál, de lehet, hogy akkor már a tartaléktörvényből sem lesz semmi. — Es ez nyilvánosan foly a kormány szeme előtt, de mert nincs törvényünk, nem tehetni róla.

Tehát mindezen visszaéléseknek a jövőben való megakadályozására, a következőket javasoljuk:

I. A díjtartalék felállítását a belügyminiszteriumban egy biztosítási osztály, melynek ne legyen egyéb teendője, mint a biztosító társulatok ellenőrzése. Fedeztetésük pedig ezen biztosítási osztálynak a költségére, a biztosító társulatók adójából és pedig: Tudvalevő, hogy a Magyarországon

működő külföldi biztosító társulat legtöbbje, nem fizet adót. Mérlegeiket majd mindig nagy nyereséggel zárják le, osztalékokt adnak, — de hát persze, ez a külföldi üzletek eredménye, a magyarországi üzletekből nincs haszon. Hát ha nincs haszon, akkor miért nem zárják be a boltot? Hja! Arra is van elég válasz, mivel hogy tért akarnak foglalni és a többi... Amde mert a belföldi társulatok igen is fizetik a százezrekre menő adót, hát a külföldiek ez által is oly előnyben vannak, hogy a magyar társulatokra rálicsitzálnak. Miután pedig a közönség bizalma inkább a magyar társulatok felé hajlik, a külföldi társulatok azonban rettenetes számu ügyekkel igyekeznek a közönséget az adózó magyar társulatoktól elvonni, s ez által, az adófizető társulatok jövedelmi forrását apasztva az állam jövedelmét is csökkenti, mondja ki a miniszterium, hogy:

I. Kormányengedély nélkül, biztosítási ügynökök esetül nem működhetnek, ezen engedély pedig, csak is bizonyos kártalanítási összegek befizetése mellett adatik ki.

II. A társulatok által beszédett díjak az országból kinemvihetők.

A Magyarországra eső díjtartalék Magyarországon kezelendő.

III. A részvények a magyarországi fiókok és a társulat vagyonának arányában, a magyar papirokban helyezendők el.

IV. Az esetleges károk, a biztosított összegek arányában térítendők meg!

Ezen négy pontnak elfogadása a szédelgési szellő nyílásának betömésével lenne egyenlő. Aldáshozz lenne a szolid társulatokra és nem riasztaná vissza a külföldieket sem. Miért? Mert szolid lenne a konkurrenzia, mig ma nem az, s amely társulat nem akar szédelgési, ha csak már meg nincs itt telepedve, az újabb időkben nem jön be. Ami most itt, minden ellenőrzés nélkül foly, az visszariasztja a reális vállalkozókat.

Es az e fajta konkurrenzia, a közönségre nézve még éppen nem áldás, mert ha volna statisztika, mely a bizto-

sítási szédelgésből eredő károkat ki tudná mutatni, eljlesztő összegre rugna, még ha a társulatok esetleges bukását nem számítjuk is hozzá. A konkurrenzia csak akkor hasznos, ha egészséges és nem szédelgésen alapul, amde valamint a miskolczi kiházasító intézet, meg holmi hitelzövetkezet, nem egyébre, mint a közönség kifosztására való, hasonlóképpen arra való a szédelgő biztosító társulatok. Mert annak, hogy megnyírt lehet biztosítani, a bukásra való kilátás nélkül, annak meg van a maga reudes kulcsa, s a ki azon a határon túl megy, az már nem reális működik. Már pedig Magyarországon több oly társulat van, mely ezt a határt nem tartja meg, s éppen azért, előbb-utóbb, de a „Magyar francia” sorsára fog jutni, mikor aztán ezer és ezer biztosítottok a pénze vesz oda.

Hát mondom, ez nem egészséges konkurrenzia. Nincs hasznára a közönségnek, mert földöz a szolid társulatokat és lehetetlené teszi a szolid konkurrenzit, kárára van pedig az államnak, mert a pénzt nem behoza, hanem kiviszi. Külföldi vasutépítőket, kik milliókat hoznak be, avagy más külföldi vállalkozókat, mint például gyárosok, kereskedők, a kik az országban nyert jókat saját pénzüikön teremtik meg, — a la bonór, — ezek szivesen látott vendégeink lehetnek, amde az olyan biztosító társulatok, melyek csak kivisznek? Ezek határozottan kárunkra vannak.

Biztosító társulatok alakítására nincs talán Magyarországon töké elég? Hiszen fulladásig vannak a bankok, ugy szótlan gyümölcsözhetlen tőkével, ki merjen itt biztosító társulatot alapítani, a hol minden oly külföldi társulat, mely otthon nem képes megélni, biztos talajra lel, mert itt nem ellenőrzik! őt senki.

Nos hát a Baross Gábor vas kezébe fektetjük reményeinket. Aki egyben mester, az másban is mester lehet, s aki nem fél az egyik darázsészektől, az nem fog félni a másiktól sem. Egy tanácskosas csak emberekből, — s ezzel meg lehet kezdeni az akciózt. A többi magától jön, s e szerint vagyunk bátrak, a nagyközönség s az állam érdekeit ez irányban is, az öcczellenzicziája figyelmébe ajánlani. G. B.

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(Május 21.)

Teleki Samu gróf utja.*)

Teleki Samu gróf most érkezett körünkbe afrikai utjáról. Három esztendő telttől a gróf Afrika belsejében, küzdve számtalanszor véres harcokat a vad törzsekkel szenvedvén az éhségtől, az éghajlat és a nap forró hevétől. Expedíciójáról rövid vázlatban, a gróf szives előadása nyomán, melyet lapunk tudósítója előtt tett, a következőket közölhetjük:

Teleki Samu gr. 1886. márczius 26-án indult el Afrikába, Höhnel tengerész hadnagya kíséretében. Más európai ember nem is volt expedíciójában, melynek felszerelését a legnagyobb gondal és legapróbb részletekig terjedő figyelemmel állította össze.

Oly kitűnően és a legújabb találmányok belevonásával felszerelt expedíció mint a Telekié, aligba járt valaha Afrika belsejében.

Az expedíció 340 benszültött négerből állott, köztük nyolcz somali a gróf testőrségét képezte.

A trópusi égvő alatt viszatagságoknak a malariikus járványoknak és más pusztító betegségeknek, köztük az éhhalálnak 150 ember esett áldozatul a karavánból az ut alatt. Hatvan ember pusztult el éhség miatt.

A különböző vad törzsekkel folytatott harcok alatt aránylag rendkívül kevesen — en estek áldozatul, ezek is saját hibájuk folytán.

Teleki Samu gróf és karavánja Zanzibárban át Panganiában onnan észak felé haladtak: Pangani a 6-ik déli szélességi fok alatt fekszik s innen Kaffa alá, az 5-ik északi szélességi fokig hatoltak.

Utjában több néptörzssel találkozott, melyek eddig teljesen ismeretlenek voltak. Legnagyobb e néptörzsek közül a kikuyok vad törzse. Számtalanszor került a dolog összeküzdésre az expedíció csapatja és e néptörzsek közt.

Teleki gróf a legnagyobb esélyességel és óvatossággal, a kímélet legszélsőbb határáig ment a vadakkal és e magatartás által sok felesleges vérontást került ki. Mindazonáltal az utjában eső rabló törzsek tisztán rablási ozeiből minduntalan megtámadták a karavánt.

Teleki elve ez volt a támadókkal szemben: mindaddig, a mig azok a karavánját tényleg meg nem támadták, az expedíció tartózkodott minden fellépéstől.

Mihelyt azonban az ellenfél részéről az első golyó, vagy nyíl a karavánra kilövetett az expedíció egész csoportja nem védelemző állást foglalt el többé, hanem azonnal sortüzeléshez kezdett és csakhamar hatalmas szörnyrohant csinált. Különösen ez utóbbinak mindig meg volt a maga hatása.

Az ellenség, mely nagy tömegével összekararta roppantani a kis csapatot. saját maga által nyomtatott visza, még pedig úgy, hogy a golyók által megkritikott első sorok mindig visszafordultak s rendetlen tömeggé honyolódva nyomták hátra az előre törőket. E közben a karaván szuronyai és golyói nem pihentek, s csakhamar megfutamatodott a tulnyomóan nagyszámu — néme ykor 10,000-re terjedő ellenség.

Altalában az a szerencseje volt az expedíciócok, — e tapasztalatott tette többek közt Teleki Samu — hogy azok a vadak többnyire bizonyos köztársasági formában éltek s általánosan belvillóságokban szenvedtek.

Ebből az történt, hogy mikor arról volt szó, hogy a karavánt megtámadják,

számos falu népessége otthon maradt s így kevesebb ellenség jutott az expedícióra.

Van egy törzs a sukkok néptörzse, mely eddig szintén ismeretlen volt. E törzsek királya, mindenható főnöke van és ennek vezetésével mellett egy tömegben támadta meg a gróf expedícióját, — midőn földjükre érkezett.

A támadó seregben voltak — mint minden ilyen vad törzsnek, a nők is, a kik harosi kiáltásokkal lelkesítették öveiket vízezségre, de egyuttal köteleket is tartottak kéznél, a vegből, hogy ha harcsoaik foglyokat ejtenek, vagy zsákmányhoz jutnak, mindjárt kéznél legyenek a szükséges „lebilinoselő eszközök.”

A sukko támadása rendkívül veszedelmes volt. Teleki Samu és expedíciójá élet vesélyben voltak. A legnagyobb vesély percében, az összetörekvés pillanatában Teleki rendeit adott csapatának, hogy első sorban a vezénylő „királyt”, a főnököt kell lelőni.

Egyik karaván tiszt golyója a kukkok királyának mellébe furdott, — ki azonnal meghalt.

Látva vezérük elesését, a sukkok rémülten megfutamatodtak — akarván meö volt mentve, ezuttal minden nagyobb vérontás nélkül, csupán a vér- és zsákmányszomjas rablóknok nyerte el méltó büntetését.

Az expedíció tagjai különben általában életveszelyben forogtak, nemcsak a vadállatok, kígyók és gyilkos malariikus betegségek miatt, hanem a vad néptörzsek folytonos támadásaiért.

Azonban az életveszélyt is egy megszokták, ugy hozzája törődtek, mint a forró naphoz vagy vadakhoz.

Gyakran, midőn Teleki nek Hochnehtől rövid időre el kellett válnia s aztán ismét találkoztak, így üdvözölték egymást; — Csakugyan nem hittem volna, hogy együtt ebédelünk valaha.

No igazán nem reméltem, hogy viszontlátjuk egymást, Mindenek felett való volt az expedíció tudományos feladata és a legvesélyesebb helyzetekben első sorban a kötelességet teljesítette a karaván.

Megtörtént igen sokszor, hogy a nagyszámu támadó csapatot, mely már teljes harci készségben megakarta kezdeni a támadást, Teleki előbb lefényképezte a legnagyobb nyugodtsággal, aztán kezdődött az összecsapás.

Az ismeretlen néptörzsek közt, melyekkel Teleki gr. érintkezett először, a turkónak is tartoznak.

A harcok alatt, melyeket a karavánnak a vad törzsekkel kellett folytatnia, mint említők, aránylag nagyon csekély számu ember esett el az expedícióból.

A karaván egyik csapatja, egyszer, mialatt Teleki máshol volt elfoglaltva, megtámadott egy partvidéki ellenséges falut s daczára, hogy ez pallisadirova volt, beakarta venni. Ez alkalommal négy emberét megölték az expedíciónak.

A karavánban rendkívül szigoru fegyelem uralkodott s Teleki határozott fellépésének s magatartásának köszönheti azt, hogy karavánjának emberét semmi rendtelenséget, lopást, vagy más veszedelmesebb műveletet nem követtek el vele szemben.

Egyébiránt példaadást, a legapróbb vétségekért is szigoru büntetést kaptak a hibásak.

Egy ízben Wadeleytől tizenöt napi járásiúri elűnt a karaván tulajdonát képező egyik csomag, melyben a térképek voltak.

Később, midőn az elveszett térképek megkerültek, tudta meg csupán az expedíció, hogy Wadeleyhez, Emin pasa akkori tartózkodási helyéhez, milyen közel járt — afrikai arányban szóva.

A gróf arosát az atrikai nap beve haránára perszelte, amde az afrikai hirbedt hőség ellen nem panaszol Teleki Samu.

Igaz, hogy a nappalok türelmetlenül forróak. Hanem az éjszakák annál hűvösebbek, és az ej folyamán mindig tidtő pihenést lelt a karaván, ugy, hogy reggel szinte jól esett már a meleg.

Helyenként pedig a bekest is fel kellett ölteni a grófnak. A Chena 6000 láb magas fensikjén, mely hegység tetejét jég és hó borítja, valóságos hűvös tavasz van mindig.

Nagyon sokat szenvedett az expedíció az éhség miatt. Ha Teleki gróf nem olyan kitűnő vadász, a minőnek ismeretes, akkor az expedíció menthetetlenül az éhhalál áldozatul esik vele helyenként. Így — a legtöbb vidék du levén vadakban — leg többesör nem volt hiány pecsenyében.

Hanem aztán a sukkek földjén, a hol az egyik esős időszak érte utól a karavánt a vadak — de csak négy lábuk — elvonultak s a karaván teljesen élelmi szerek nélkül maradt. sehol semmi enivalót sem kapott. Még a füvet is megették ekkor éhínségükben, Nomsokára éhhalal kezdett pusztítani s erősen megdémámta a karaván tagjait.

Mig a helyen még a betéví falatra sem tudt őszert tenni az expedíció, addig Buringotól északra, hol kereskedő karavánok már egyáltalában nem közlekednek, nagy mennyiségű elefántsontra bukkant a karaván: E talált kinoset, a lött elefántok agyaraival együtt, értékesítette a gróf s ez uton nagy összegű kiadásaiából 34,000 frtot fedesett.

Kétségtelen, hogy a magyar főu. expedíciója az utóbbi huszonöt év alatti expedíció legbecsessebbjei és legvibállobbjai közt foglalt helyet.

Földrajzi és ethnografiai szempontból megbecsülhetetlen adatokat szerzett a Teleki gr. expedíciója.

Anna vad törzsek eszközeiből Teleki S. egész gyűjteményt hozott magával Afrikából.

Azon eddig ismeretlen vad törzsek ipara

* Teleki Samu gróf e héten érkezett haza három évi távollét után, s saját költségén rendezett afrikai expedíciójából. — A gróf Kolozsvárt telttől néhány napot s onnan ment a görögországi „Virtokára” — Kolozsvári idősége alatt fogadta a „Kolosvári” című lap tudósítóját, a kinek afrikai utjáról sok érdekes dolgot beszélt el. — Ezen előadás nyomán közöljük a fenti tárcsát.

BUDAPESTI TŐZSDE.

Május 17-én.

	Pénz	Áru		Pénz	Áru		Pénz	Áru
M. kir. aranyj. adóment. 48	101 60	101 90	Magy. orsz. bankrészvény-társaság			Pesti közti vaspálya	403	405
" papíráradék adóment. 58	94 25	94 55	Osztrák hitelintézet	311	311 20	Pesti közti vasp. élvezet-jegyek	110	215
M. vasuti köl. 120 frt o. é. (300 fe.) 58	145 25	146	Osztr. magyar bank	880	885	Budapesti III. ker. takarékp.	108	110
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	145 25	146	I. magyar iparbank	153	155 60	Országos központi	452	457
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 58	99 50	100	Pesti magy. keresk. bank	712	715	Pesti hazai első	7325	7525
M. 1873. kel. ár. v. szb. (els.) adóment. 58	119	120	Bécsi bizt. társulat	168	17	Egyesült Budapest fővárosi takp.	452	455
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 58	115	115 50	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	215		Magyar ált. takarék p. részvény	88	89
M. kir. nyereség-kölesön 100 frt	138 50	139 50	Első magy. általános bizt. társ.	3140	3150	Alagut	145	147
50 frt drbja	138 50	139 50	Fonclere pesti bizt. társ.	66 50	67	Általános waggon köles. társaság	69	72
Tiszai s szegedi kölesön 48	128 50	127 50	Magyar-francia bizt. társ.	104 50	105	„Franklin“-társulat	198	200
M. k. földm. kötvények 58	104 75	105 25	Pannonia vissz. társ.	945	955	Ganz és társas vasón. és gépgyár	826	830
" 1867. zárad 58	104 75	105	Concordia malom	528	531	Geschwindt-féle szeszgyár	330	332
" 1871. zárad 58	104 75	105	Coucordia malom	1045	1050	Gyapjum. és biz. l. magyar	246	250
M. k. földm. kötvények hervath-orsz. 58	104	105	Erzsébet malom	242	244	Keresk. épülete	675	
M. k. földm. kötvények erdélyi 58	104 50	105	Hengermalom	595	600	Könyvnyomda „Athenaeum“	444	448
" erdélyi jelz. urb. vk. (100 fra 58	98 50	99 50	Luiza malom	252	255	Pesti	1070	1100
Szöllődezmavált. kötv. (100 frt) 58	99	100 50	Molnárók és stitók mal	353	35u	Közszéb. és téglagy. (Drasche)	221	222
Pest var. kölesűne 1870. évből 68	159 75	107	Pannonia malom	755	760	Nemzetközi waggon-kölesű-resz-vény-társaság	59	60
" 1871. évből 68	107	109	Viktoria malom	130	132	Pesti építő-társaság		
Budapest főv. 1880. kölesűne 68	100	100 25	„Adria“ m. tengeri hajó			Rimamurány-salgótarj. vasutrvtra.	100	101
Budapesti bankgyes. részvényt.	100	100 50	Alföld-fümei vasut 58	175 00	176 50	Salgótarjani közszéb.	171	172
Magy. ált. hitelbank	281	281 50	Bátaszék domb-zakany			Schlick-féle vasó. és gépgyár	152	154
Magy. jeiz. hitel. II. kib. in. elismv.	99 25	99 50	Déli vasut 58			Schlick-féle vasó. és gépgy. II. kib	810	820
Magy. lez. s pénzváltóbank			Eszakeleti vasut 58	154 50	155 50	Serfőde első magyar	270	274
			Erdélyi vasut 58	194 50	195 50	Sertészhaló		
			Győr-sopron-ebenfurti v			Scs ni kőbánya	110	120
			Kassa-oderbergi vasut	142	143	Spodium- és esothizgyar	104	106
			Magyar galicziai vasut	160 50	161 60	Szálloda-részvény-társaság	149	150
			M. ny. v. (sz. győrgyár	157 60	158	Tégla- és mészgyártó ujlaki	25	255
			Osztrák államvasut 58	232 50	233	Tork dohányrészvény		
			Pécs tarczy vasut 58	188	189	Göz téglagyar kőbánya	20	105 50
			Tisza vidéki vasut 58	246	248	M. jelz.-bank ny.kölesűnköv. 4 sz		
			Osztr. dunagőzhajózási					

Birtok bérlet.

Aradmegyébe kebelezett Csermő mezőváros területén mintegy ezer holdat tevő szántó, kaszáló és legelőből álló egy tagbani birtok belsőségekkel vagy a nélkül, f. évi szeptember havától kezdve, hat egymásutáni évekre bérbe vehető.

Ertekezhetni alulírott birtokossal Világoson. Világos, 1889. május 18.

Sánka Lajos,
birtokos.

214-13

Hirdetmény.

Magyarát község külső határainak részletes felmérése és a község háza padlás menendezetének újból felépítése a megye hatósága által engedélyezettvén ezen két munkálatnak árlejtes uton kiadására határidőül f. évi május hó 23-ik napjának d. e. 9 órája tűztetik ki, a vállalkozni szándékozó oly hozzáadással hívának meg, hogy a feltételek a községi jegyzői irodában hivatalos órákban megtekinthetők.

Magyarát, 1889. május hó 14-én.
Községi elöljáróság.

22-889.

Pályázati hirdetmény.

A borosjenői jár. kórházi orvosi állás trespésbe jövén, arra ezennel pályázat nyitattik.

Pályázók csak oly orvos-tudorok lehetnek a kik legalább két évi orvosi gyakorlatot igazolhatnak.

Az orvos évi fizetése 600 forint készpénzben, szabad lakás és 10 öl kemény tűzifa.

Felhívának ennél fogva pályázni óhajtok, hogy ebbeli folyamodványaitak folyó évi júniushó 18-áig alólírott kórházi elnökhöz (Aradmegyé Borosjenői) annyal inkább nyujtsák be, mivel a később beérkező folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

Borosjenő, 1889. évi május hó 10-én.
Czárán,
kórh. elnök.

Pályázati hirdetmény.

Aradmegyé Elek községében a községi orvosi állás elhalálózás folytán üresedésbe jövén, — annak választás utján leendő betöltésére határidőül f. évi júniushó 1-ének d. e. 10 óráját Elek község székházához tűzöm ki.

Az orvosi állás 700 frt évi fizetéssel, 200 frt évi lakásbér átalánnyal, 20 kr. nappali és 40 kr. éjjeli látogatási, és 20 kr. halott kémlelési díjjal van javadalmazva.

Felhívom mindazokat, kik ezen orvosi állást elnyerni óhajtják, hogy az 1889. évi I. t. cz. 9. §-ában előirt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket, hozzám f. hó végeig adják be.

A német nyelvbirása szükséges.
Kelt Eleken, 1889. májushó 13-án.
Szentés Károly,
főszolgabíró.

SPITZER JAKAB ÉS FIA

a „magyar koronához“
Szabadságtér 2. számú saját házban.

Ajánlják a nyári idényre
legdivatosebb bel- és külföldi
férfiruhaszövetek és posztókkal
dusan felszerelt raktárukat gyári árak mellett.

Megrendelések öltönyök, papi reverendák és liberiákra fölvételek s a legjelesebb munkaerők által a legutányosabban eszközöltetnek.

Arverési hirdetés.

Ezennel közhírre tétetik hogy alábbi bértárgyaknak további hasznosítása végett az alább megnevezett helyeken és napokon nyilvános árverés fog tartatni, melyre hasznobérelni kívánók 10 százalék bánatpénzzel ellátva oly hozzáadással hivának meg, miszerint az árverési feltételek és kikiáltási árak azon helyen hol az árverés tartatik megtekinthetők.

Hasznobérbe adatnak:

I. A m. kir. államjóságigazgatóságnál Aradon 1889 június hó 17-én d. e. 10 órakor
Magyar pécskai 4 hold felső legelő tisztí föld, Magyar pécskai 5⁰⁰ hold szilvas kert, Sajtényi 3⁰⁰ hold szertűskert. Magyar és O Pécskai halászati jog, Simánd közti 303⁰⁰ hold zimándi pusza.

II. Lippán a m. kir. kincst. ispánságnál 1889. június hó 18-án d. e. 10 órakor
Petirsi 4 hold mészárszékéről, Sistarovecki 557⁰⁰ hold kis major föld, Labasinczi 582⁰⁰ hold legelő föld. Kövesdi 8⁰⁰ hold kincstári föld, a lippai 2⁰⁰ hold 4 gyungynk 16⁰⁰ hold gyilerin 12⁰⁰ hold T. gyilerin 5⁰⁰ hold vasárok 4⁰⁰ hold. A kivágás D. dől 13⁰⁰ hold R. Ivánca s a 7⁰⁰ hold régi posta föld, 3⁰⁰ hold Ivánca és az 5⁰⁰ hold R. Ivánca végre a dorgosi 19 hold korcsma föld.

III. Vályemáren a m. kir. kincst. ispánságnál 1889. június hó 19-én, délelőtt 10 órakor,
Lalasincai 25⁰⁰ hold lakorug, 44⁰⁰ hold majorföld, 25 hold majorföld, Osztrovi 10 hold szilvas és 297⁰⁰ hold majorföld, vályemárei 4 hold legelőföld, a vörösmarti 10⁰⁰ hold majorföld, 10⁰⁰ hold kivágás, pernyeti 800⁰⁰ öl págyina, a szelcsovai bakmezői lalasincai, pozsozi, csosztrovi halászati és a tótvári vásárvám jogok.

IV. Vajda-Hunyadon a m. kir. kincst. ispánságnál 1889. június hó 22-én, délelőtt 9 órakor,
k nagyrunki kert.

V. Déván a m. kir. adóhivatalnál 1889. június hó 21-én, délelőtt 9 órakor,
Déván a piaczi emeletes házban egy bolt és volt ügyvédi lakás, a Makrai-féle ház a Roskányi-birtok, a dévai zsepi fűzes.
Aradon, 1889. május 14

A m. kir. államjóságigazgatóság.
(Utánnyomat nem díjaztatik)

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-ezikk 39. §-a értelmében a f. évi 2-ik adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adóközponttal ezennel hirdetményileg is felhívának, hogy a f. évi 2-ik adórészletet most a késedelmi kamatok és esetleg intési díjjal együtt, nemkülömben netalan régiebb adótartozásaikat azonnal fizessék be; mert ellenkező esetben a régiebb adótartozások azonnal, a f. évi 2-ik adórészlet pedig május hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás utján és a végrehajtási díj felszámítása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a 2-ik adórészletre nézve május 24-iktől kezdve a zálogolás fog mezejtetni, s a mennyiben ennek dacára az adóhatalnok járulékaival együtt a zálogolás fogamatosságától számítandó 15 nap alatt nem törlesztetnek, a lefoglalás ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

Aradon, 1889. évi május hó 15-én.

A városi tanács

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város községénél egy 550 frt évi fizetéssel kapcsolatos irodai segédiztségi állás trespésbe jövén, azok kik ezen állást elnyerni óhajtják, s az 1889. évi I. t. cz. 19. §-ban előirt minősítéssel bírók ezennel felhívom, hogy pályázatuk kérvényüket hozzám a f. é. június hó 10-ig bemutassák.

Arad 1889. május 16

Salacz Gyula,
kir. tanácsos, polgármester.

Faeladási hirdetés.

A magyar kincstár aradmegyei tótvári és govosdai marosparti faraktáraitban készletben levő:

2795 ürméter bükkhasábfá 1 frt 45 krnyi
1297 " cser " 1 frt 45 "
2002 " tölgy " 1 frt 19 "
350 " dorongfa " 1 frt 11 " és
690 " selejtes hasábfá 1 frt 02 " (100 meterenkénti kikiáltási ár mellett folyó évi május hó 25. napján délelőtt 10 órakor a tótvári erdőgondnokság irodájában zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános árverésen el fognak adatni.

Venni kívánók felkéretnek, hogy az árverésen személyesen résztvenni, vagy szabályszerűen kiállított és 10 százalék bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat a tárgyalás napjáig a tótvári erdőgondnoksághoz benyujtani sziveskedjenek, hol a hivatalos órákban az árverési feltételek is megtekinthetők.

Megjegyeztetik, hogy a megajánlott összeg számokkal és betűkkel tisztán kiírandó, valamint határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

Lippán, 1889. május 16-án.
M. kir. főerdőhivatal.